

- **שם המחקר:** מבחן "תפיסת ספרות על רקע רעש" ככלי סינון שמיעה באוכלוסייה עם מוגבלות שכלית התפתחותית.
- **שנה:** 2023
- **סוג מחקר:** מחקר
- **מס' קטלוגי:** 890-330-2020
- **שמות החוקרים:** פרופ' לאה פוסטיק, ד"ר רונית סבן.
- **רשות המחקר:** המחלקה להפרעות בתקשורת, אוניברסיטת אריאל.

תקציר המחקר

מחקר זה נערך בסיוע מענק מקרן שלם.

ירידה בשמיעה בקרב אוכלוסייה עם מוגבלות שכלית התפתחותית גבוהה בשכיחותה בהשוואה לאוכלוסייה הטיפוסית. למרות זאת, אוכלוסייה זו לא מאותרת מספיק וכתוצאה מכך לא משוקמת. מבחן "תפיסת שלישיית ספרות על רקע רעש" (Digit in Noise test) הוא מבחן סינון המערך תפיסת דיבור על רקע רעש. בין יתרונות המבחן הם היותו קצר, דורש ידע שפתי מינימלי, מאפשר העברה על ידי אדם מוכר בסביבה היומיומית, ומתבצע במכשירים טכנולוגיים נגישים (פלאפון, טאבלט, מחשב נייד).

מטרות המחקר היו להעריך את ההתאמה של מבחן שלישיית ספרות על רקע רעש בגרסאות שונות (3 או 2 ספרות, עם או בלי משוב) לאוכלוסיית מש"ה ולבחון האם יש קשר בין תוצאות המבחן למאפיינים אישיים (יכולות קוגניטיביות ושפתיות, גיל). במחקר השתתפו 31 משתתפים עם מוגבלות שכלית התפתחותית קלה-בינונית בגילי 21-40 ו-20 משתתפים מהאוכלוסייה הטיפוסית בגילים דומים. משתתפים עם מש"ה סוננו על ידי מטלת זכירת ספרות ורק מי שזכרו לפחות שתי ספרות השתתפו במחקר. המשתתפים ביצעו מבחן סינון שמיעה באודיומטר ומבחן "תפיסת שלישיית ספרות על רקע רעש", בגרסאותיו השונות באופן אקראי. בנוסף, הועברו מבחנים קוגניטיביים ושפתיים. כמו כן, בוצע צילום האוזן החיצונית על מנת להעריך את יכולותיהם ומאפייניהם של המשתתפים. ממצאים עיקריים:

למשתתפים עם מש"ה היה סף חיובי יותר (פחות טוב) מלקבוצת הביקורת וכן לשתי ספרות נמצא סף שלילי יותר (יותר טוב) מלשלוש ספרות. עם זאת, אינטראקציה של כמות ספרות וקבוצה, הראתה שהשיפור בסף בגרסה עם שתי ספרות הייתה רק בתוצאות של המשתתפים עם המוגבלות שכלית ולא בקבוצת הביקורת. לא נמצאה השפעה למשוב בשתי הקבוצות. נמצא קשר בין סיפי ספרות ברעש לבין אוצר מילים הבעתי וגיל כך שסיפים טובים (שליליים) יותר היו קשורים לגיל צעיר יותר ולציון גבוה יותר באוצר מילים. המסקנה היא שמבחן "תפיסת שלישיית ספרות על רקע רעש" יכול להתאים כמבחן סינון שמיעה לאוכלוסיית מוגבלות שכלית התפתחותית, עם התאמה הכוללת שימוש בשתי ספרות במבחן (וללא משוב).

מילות מפתח: מוגבלות שכלית התפתחותית, סינון שמיעה, מבחן ספרות על רקע רעש, מחקר.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)